

86 857

W dniu 18-IX-1930r. zostaliśmy przetrzeźwieni przez wojska
sowieckie, pod Husiatynem, całą 24 pułk
artylerji polowej, razem ze wszystkimi przetrzeźwionymi.
W drugim dniu po rozbrojeniu, nas przewieziono do Jarmolince
gdzie nas trzymali 10 dni, z tego z powrotem nas przy-
wiezli na Polskie tereny, w gąsienic Starę, i osadzono w obozie
dla jenców, który był w majatku, ogrodzonym koleca-
stym drutem, spaliliśmy w obozach i stajniach i częściowo
pod namiotami, było w obozie jenców około 2 tysięcy.
W obozie było trudno i wszyscy jenci byli bardzo zmuszeni
nie mieli do postawienia, spali na gołych deskach, sowie-
ckie śladki przewiezli nas do nielwoli, zabrali od nas wszystkie
koc. Opieków przewiezli gdzieś osobno w nieznanych kierunkach
Stosunki wzajemne były możliwe, i nie było żadnych
oskarżeń. Pobudka była o godz. 4 i o godz. 6 musieli się
do pracy i pracowaliśmy do godz. 18, praca była przy
budowie szosy, którą prowadzili kłós - kijew. Normy
były bardzo duże, które co kilka dni były podwyższane
W nagrodzenie było bardzo niskie, bo za dzień kto wy-
robił normę to otrzymywał tylko 60 rub., a później po
6 miesiącach wcale nie nie płacili gdyż musieli pra-
cować za wyżywienie, które się składało z pół litra
pastnej i rzadkiej zupy rano i wieczorem, a chleba da-
wano od wyrobienia normy tj. kto dołączył wyrobie
normy to otrzymywał 800 gr. chleba, a kto nie mógł wy-
robić to otrzymywał tylko 600 gr. i jeszcze gorsza zupa.
Z ubrań przez cały czas nie dawano nic. Dostępni
żadnych księzek do czytania, nie mieliśmy. Stosunek
N.H.W.D. i żołnierzy sowieckich którzy nas pilnowali
był bardzo zły, i z najmniejszych przewinień wadziali
do karców i tam dawali wódnę kawy i tylko 400 gr. chleba,
i cystę gorzkiej wody, bardzo dużo mówili do Rosji,
na których mieli jakies podejrzenie.

Leżąc z jęcami nie robili żadnych, ponieważ jęcy
polski nie chcieli mieć żadnej styczności z sowie-
kami władzami którzy pilnowali jęców. Lekarzy
byli z jęców polskich, było lekarzy z powód
polaków, którzy starannie udzielali pomocy chorującym
jęcom, lekarstw było brak, chorób zakaźnych
nie było, zmarłych nie było. Stęznusei z ro-
dliną i z krąpiek nie było żadnej. Po wybuchu
wojny sowiecko-niemieckiej zostaliśmy wyrzuceni
z terenów Polski, na teren Rosji do Starobielewska
Przez teren Polski musieliśmy iść pieszo, przez 7 dni
czasu, otrzymywaliśmy po 100 gr. chleba dziennie
i jednego małego śledzia, lyżka cukru i zimnej wody.
W czasie podróży dużo jęców zemotało, którzy
z wycieńczenia i głodu nie mogli iść, więc ich
zabijali z karabinów lub przekłuwali bagnietem.
Pamiętam że na terenie Rosji, gdy w jednym z obozów
po przełocowaniu i rannej zbiegłem do wyjazdu,
6-ciu jęców polskich z kręli się gdyż nie mogli dalej
iść, znaleziono ich i rozstrzelano na miejscu.
W dniu 24 sierpnia 1941r. zostałem zwolniony z
Łagierów i w tymże miesiącu wstąpiłem do
Armii Polskiej w Tokmu. z Kozłowski Jan

2

8657